

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพสู่มรดกโลก กรณีศึกษา ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย (1) เพื่อศึกษาแนวทางในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลก (2) เพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบต่อชุมชนในการขึ้นทะเบียนเมืองโบราณศรีเทพเป็นมรดกโลก (3) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลก การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพสู่มรดกโลก กรณีศึกษา ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ด้วยเหตุนี้ การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพสู่มรดกโลก กรณีศึกษา ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิจัยเอกสาร (documentary research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth-interview) บุคคลที่เกี่ยวข้อง การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) สภาพแวดล้อมทั่วไปของอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ลักษณะกายภาพทั่วไปของพื้นที่และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตพื้นที่วิจัย รวมทั้งการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการวิเคราะห์แนวทางในการขับเคลื่อนอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเป็นมรดกโลก (SWOT) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเป็นมรดกโลก จากการสังเคราะห์ผลการศึกษาดมวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้สามารถ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

แนวทางในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลก

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลก

แนวทางในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลก ได้มีทีม คณะผู้บริหารและนักวิชาการของกรมศิลปากร ตามที่ได้ลงพื้นที่เมืองโบราณศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ วางแผนงานแนวทางและเตรียมความพร้อมในการผลักดัน เมืองโบราณศรีเทพให้เป็นมรดกโลก ได้ทำการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ ไม่ให้มีผลกระทบกับชุมชนหรือปัจจัยภายนอกในภายหลัง อีกทั้งมีการพัฒนาพื้นที่แนวเขตที่จะมีการกันแนวเขตของพื้นที่แหล่งมรดกโลก

การปรับปรุงผังเมืองรวมเพชรบูรณ์ที่จะมีขอบเขตครอบคลุมแหล่งโบราณสถานด้วย คณะทำงานของกรมศิลปากรได้ขับเคลื่อนการนำเสนอแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเป็นมรดกโลกจึงได้จัดทำข้อมูลเพิ่มเติมตามความเห็นของศูนย์มรดกโลกในประเด็นต่างๆ และจัดส่งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส) เพื่อจัดส่งไปยังศูนย์มรดกโลกโดยมีสาระสำคัญดังนี้ เมืองโบราณศรีเทพ เพื่อให้ได้รับข้อเสนอเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมที่เป็นแหล่งแบบต่อเนื่อง จำนวน 3 แหล่งประกอบด้วย เมืองโบราณศรีเทพ โบราณสถานเขาคลิงนอก และโบราณสถานถ้ำเขาอมורתน์ ภายใต้เกณฑ์คุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล ที่มีความเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กันทางวัฒนธรรม ซึ่งคงความครบถ้วนสมบูรณ์และความเป็นของแท้ดั้งเดิมไว้ได้อย่างสมบูรณ์ โดยเสนอตามเกณฑ์การขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกได้แก่ เกณฑ์ข้อที่ 2 แสดงถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยน หรือในพื้นที่ในวัฒนธรรมใดๆ ของโลกผ่านการพัฒนาทางสถาปัตยกรรม หรือทางเทคโนโลยีอนุสรณ์ศิลป์ การวางแผนผังเมือง หรือการออกแบบภูมิทัศน์ และเกณฑ์ข้อที่ 3 เป็นพยานหลักฐานที่ยอดเยี่ยมหรือหาที่เสมอเหมือนไม่ได้ของประเพณีวัฒนธรรม หรือวัฒนธรรมที่ยังคงอยู่ หรือสูญหายไปแล้ว และได้รับการปกป้องคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติโบราณสถานแห่งชาติโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติและกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเพชรบูรณ์ พ.ศ.2560 ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองพิชารณาเรียบร้อยแล้ว จะส่งเอกสารไปยังศูนย์มรดกโลกภายในวันที่ 30 กันยายน 2565 เกี่ยวกับเมืองโบราณศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นเมืองสมัยทวารวดี อายุราวพุทธศตวรรษที่ 14 ที่มีหลักฐานคูน้ำคันดินที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ด้วยความสำคัญโดดเด่นของเมืองโบราณศรีเทพ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม จึงมีนโยบาย ผลักดันให้เป็นอุทยานประวัติศาสตร์เพื่อเสนอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก และได้เตรียมจัดทำเอกสารนำเสนอแหล่งมรดกดังกล่าวเข้าสู่บัญชีมรดกโลก (Nomination Dossier) ต่อศูนย์มรดกโลก และมีการกำหนดคอร์โซนและบัฟเฟอร์โซน และให้ทางทางหัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ และผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ 4 และเรียนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับทราบ เพื่อจะได้แจ้งให้กับหัวหน้าส่วนราชการและประชาชนให้รับทราบควบคู่ไปด้วย หลังจากนั้นก็จะมีการตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อประสานกับทางพื้นที่ และมีการประชุมระหว่างกรมศิลปากรกับทางจังหวัดเพื่อหาแนวทางในการขับเคลื่อนทั้งด้านเอกสารเกี่ยวกับอาณาเขตและการทำความเข้าใจกับประชาชน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าแนวทางในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลก สามารถสรุปออกได้ 3 แนวทางดังนี้

1. กรมศิลปากร ได้ลงพื้นที่เมืองโบราณศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์วางแผนงานแนวทางและเตรียมความพร้อมในการผลักดัน เมืองโบราณศรีเทพให้เป็นมรดกโลก ได้

ทำการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์ ไม่ให้มีผลกระทบกับชุมชนหรือปัจจัยภายนอกในภายหลัง

2. กรมศิลปากรมีการพัฒนาพื้นที่แนวเขตที่จะมีการกันแนวเขตของพื้นที่แหล่งมรดกโลก การปรับปรุงผังเมืองรวมเพชรบูรณ์ที่จะมีขอบเขตครอบคลุมแหล่งโบราณสถานด้วย

3. คณะทำงานของกรมศิลปากรได้ขับเคลื่อนการนำเสนอแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเป็นมรดกโลกจึงได้จัดทำข้อมูลเพิ่มเติมตามความเห็นของศูนย์มรดกโลกในประเด็นต่างๆ และจัดส่งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส) เพื่อจัดส่งไปยังศูนย์มรดกโลก จึงมีนโยบาย ผลักดันให้เป็นอุทยานประวัติศาสตร์เพื่อเสนอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก และได้เตรียมจัดทำเอกสารนำเสนอแหล่งมรดกดังกล่าวเข้าสู่บัญชีมรดกโลก (Nomination Dossier)

4. มีการตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อประสานกับทางพื้นที่ และมีการประชุมระหว่างกรมศิลปากรกับทางจังหวัดเพื่อหาแนวทางในการขับเคลื่อนทั้งด้านเอกสารเกี่ยวกับอาณาเขตและการทำงานเข้าใจกับประชาชน

สรุปได้ว่าแนวทางในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลกได้มีทุกหน่วยงานได้ให้ความสำคัญและได้ลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของเขตอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเพื่อนำไปสู่ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นแหล่งอารยธรรมที่ทรงคุณค่าแห่งหนึ่งของประเทศไทยและได้ร่วมมือกับทางจังหวัดเพชรบูรณ์เพื่อความถูกต้องทั้งด้านสถานที่และแนวพื้นที่ต่างเพื่อหา แนวทางในการสร้างความชัดเจนของพื้นที่อาณาเขตของอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาในการทับซ้อนที่ดินของประชาชน โดยได้มีการจัดทำเวทีประชาพิจารณ์รับฟังปัญหาของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบเขตอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ซึ่งมีปัญหาในความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่างประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐเรื่องของอาณาเขตที่ตั้งของอุทยานเนื่องมาจากประชาชนบางส่วนได้อ้างถึงการทับซ้อนของที่ดินเขตอุทยานได้ทับซ้อนกับที่ดินส่วนบุคคลและบ้านเรือนของประชาชนโดยรอบ จนนำไปสู่การถกเถียงและหาทางออกร่วมกันเพื่อนำข้อมูลที่ได้เสนอต่อการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

ปัญหา และผลกระทบต่อชุมชนในการขึ้นทะเบียนเมืองโบราณศรีเทพเป็นมรดกโลก

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้พบปัญหาและผลกระทบต่อชุมชนในการขอขึ้นทะเบียนเมืองโบราณศรีเทพเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม ดังนี้

1. ปัญหาแนวเขตโบราณสถานเมืองศรีเทพทับซ้อนกับชุมชน

ปัญหาแนวเขตโบราณสถานเมืองศรีเทพทับซ้อนกับชุมชนบางส่วนใน ต.ศรีเทพ อ.ศรีเทพ จ. เพชรบูรณ์ พบว่าไม่สามารถเปลี่ยน น.ส.3 ก เป็นโฉนดที่ดินได้ โดยได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่สำนักงาน

ที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ สาขาวิเชียรบุรีว่าถูกกรมศิลปากรคัดค้านการออกโฉนดเนื่องจากที่ดินอยู่ในเขตโบราณสถานเมืองศรีเทพ จึงส่งผลให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวตกใจกับข้อมูลที่ได้รับเพราะไม่เคยทราบมาก่อนว่าที่ดินของตนเองอยู่ในเขตโบราณสถาน เนื่องจากเข้าใจประโยชน์ในที่ดินมาตั้งแต่บรรพบุรุษตกทอดมาถึงทายาทรุ่นล่าสุดโดยไม่มีปัญหาใดๆ

ส่วนด้านกรมศิลปากร ไม่ได้เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน เป็นเพียงผู้เข้ามาดูแลและอนุรักษ์โบราณสถานในพื้นที่ตามประกาศเท่านั้น ส่วนหน่วยงานที่ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินคือ กรมธนารักษ์ซึ่งพื้นที่ของกรมธนารักษ์มีเฉพาะในเขตเมืองโบราณศรีเทพจำกัดแนวเขตอยู่ที่คูน้ำและกำแพงดินเมืองเก่าเท่านั้น

2. ปัญหาต่อชุมชนโต้แย้งข้อมูลแนวเขตที่ดินยื่นมรดกโลกไม่ชัดเจน

รัฐบาลเสนอให้เมืองโบราณศรีเทพ เขาคลังนก และถ้ำเขาอมรรัตน์เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการมรดกโลก ต่อมาเมื่อผู้สังเกตเห็นว่าแนวเขต Core Zone หรือพื้นที่หลักที่นำเสนอคณะกรรมการมรดกโลกยึดแนวเขตตามประกาศปี 2506 ของกรมศิลปากรโดยหลักการแล้ว พื้นที่ Core Zone คือพื้นที่อนุรักษ์เข้มข้น ห้ามก่อสร้างอาคารชั่วคราวและถาวร ห้ามทำเกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และห้ามถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยเด็ดขาด ห้ามปรับพื้นที่และเปลี่ยนแปลงภูมิประเทศชาวบ้านซึ่งมีปัญหาเรื่องแนวเขตที่ดินทับซ้อนกับแนวเขตโบราณสถานเมืองศรีเทพ จึงส่งผลให้ประชาชนกังวลว่าจะสูญเสียที่ดินทำกินหรือไม่ เนื่องจากที่ดินของตนเองอยู่ในพื้นที่ Core Zone และหากในอนาคตเมืองโบราณศรีเทพได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก พวกเขาจะได้รับค่าเวนคืนที่ดินและค่ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างได้อย่างไร หากสมมติว่าผลการพิสูจน์สิทธิในที่ดิน ระบุว่าพวกเขาไม่ได้มีสิทธิในที่ดินนั้นตั้งแต่แรก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ปัญหาแนวเขตโบราณสถานเมืองศรีเทพทับซ้อนกับชุมชน และปัญหาต่อชุมชนโต้แย้งข้อมูลแนวเขตที่ดินยื่นมรดกโลกไม่ชัดเจน ซึ่งในหาแนวทางการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลกให้เป็นผลสำเร็จนั้นรวมทั้งยูเนสโกก็ต้องการความชัดเจนของอาณาเขตพื้นที่อุทยาน ดังนั้นทุกหน่วยงานต้องศึกษาทำความเข้าใจ รวมทั้งต้องสำรวจความพร้อมของชุมชนด้วย ซึ่งหากมีการศึกษาทำความเข้าใจอย่างครบถ้วนในทุกด้านแล้วความสำเร็จในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพเป็นมรดกโลก

ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลก

ยุทธศาสตร์ในขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพเป็นมรดกโลกถึงแม้จะประสบกับประเด็นปัญหาเรื่องอาณาเขตและปัญหาต่อชุมชนโต้แย้งข้อมูลแนวเขตที่ดินยื่นมรดกโลกไม่ชัดเจน โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการมรดกโลก ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขและหาทางออกร่วมกันทั้งภาครัฐและประชาชนในพื้นที่เพราะชุมชนดังกล่าวถือว่าสำคัญอย่างมากเพราะชุมชนกับอุทยานต้องอาศัยอยู่ร่วมกัน ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั้งด้านเอกสารและการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลจึงได้ข้อสรุปเป็นแนวทางยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกที่นำเสนอเป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพเป็นมรดกโลก 5 ข้อดังนี้

1. ให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวและมีเอกสารสิทธิยืนยันยังมีสิทธิใช้ประโยชน์ในพื้นที่ด้านนอกโบราณสถานเมืองนอกและเมืองใน ซึ่งเป็นพื้นที่ด้านนอกคูเมืองและกำแพงเมือง แต่หากจะมีการเปลี่ยนแปลงขอใช้พื้นที่เพื่อทำการใดๆ สามารถยื่นขออนุญาตได้ และเป็นอำนาจเฉพาะของอธิบดีกรมศิลปากรตาม พระราชบัญญัติ(พ.ร.บ.)โบราณสถานโบราณวัตถุ ที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตต่อไป

2. ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานร่วมกับผู้นำท้องถิ่นได้เข้าประชุมและทำความเข้าใจตรงกัน เพื่อคลายความกังวลในประเด็นการเวนคืนที่ดินและการยังคงกรรมสิทธิ์ ว่าประชาชนยังสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยไม่กระทบแต่อย่างใด

3. ให้เจ้าคณะทำงาน ประสานกรมศิลปากรมำรังวัดเขตที่ดิน และหมุดที่ดินของเขตอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ เขตด้านนอกคูเมือง และบริเวณเขาค้างนอกเป็นพื้นที่บ้านเรือนอยู่อาศัยของประชาชนหมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 11 ตำบลศรีเทพ เพื่อให้ประชาชนที่ใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยรอบได้ทราบเขตพื้นที่ชัดเจน จะแจ้งกำหนดให้ทราบต่อไป

4. เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐต้องประสานกับกรมศิลปากรถึงการขออนุญาตและมีความจำเป็นในการถ่ายภาพพื้นที่โดยรอบทางอากาศของอุทยานศรีเทพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนแม่นยำต่อการยื่นการจดทะเบียนและสามารถนำมาชี้แจงกับประชาชนได้เพื่อป้องกันข้อโต้แย้งเรื่องพื้นที่ทับซ้อนพร้อมทั้งสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยรัฐกับประชาชน

5. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้ตระหนักและมีความรักหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าเพื่อให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อส่งต่อไปให้กับเยาวชนรุ่นหลังต่อไป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่ายุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนศรีเทพเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมจะทรงคุณค่าหากประชาชนได้ตระหนักและให้ความสำคัญและช่วยกันธำรงรักษาเพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาหาความรู้ถึงรากเหง้าของบรรพบุรุษในอดีตและคงคุณค่าความงามทางประวัติศาสตร์ที่ยากจะมีประเทศใดในโลกนี้จะมีได้

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลกมีข้อค้นพบ ดังนี้

1. การขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลกจะต้องทำการศึกษาถึงอาณาเขตบริเวณที่ตั้งของอุทยานศรีเทพให้ครอบคลุมและชัดเจนและต้องได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีเขตแดนติดกับพื้นที่อุทยานศรีเทพทั้งยังต้องแจ้งอาณาเขตของอุทยานให้ประชัดเจนต่อประชาชนเพื่อป้องกันข้อโต้แย้งเรื่องการทับซ้อนของที่ดินระหว่างอาณาเขตของอุทยานและพื้นที่อาศัยของประชาชน ซึ่งจะได้ไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในการเวนคืนที่ดินหรืออาจกลายเป็นผู้บุกรุกที่ดินในเขตอุทยานได้อีก

ผลการวิจัยพบว่า สอดคล้องกับแนวคิดความนิธิ เอียวศรีวงศ์ ที่ว่าประวัติศาสตร์ คือ การศึกษาความเป็นมาของมนุษยชาติหรือสังคมใดสังคมหนึ่งตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน ถึง อนาคต โดยอาศัยวิธีการที่เป็นที่รู้จักกันว่าวิธีของประวัติศาสตร์ จากความหมายของประวัติศาสตร์คือประสบการณ์และ

กิจกรรมต่างๆของมนุษย์จากในอดีตที่ส่งผลมาถึงปัจจุบัน และอาจจะมีแนวโน้มไปถึงเหตุการณ์ในอนาคตคุณค่าของประวัติศาสตร์ประวัติศาสตร์เป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่าสำหรับบุคคลจึงมีนักประวัติศาสตร์กล่าวไว้ดังนี้ คุณค่าของประวัติศาสตร์ไว้ทั้งหมด 4 ประการ คือ 1) ประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธี ที่จะทำให้เข้าใจถึงสิ่งแวดล้อมทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้มนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของตนเองและประโยชน์ของสังคมได้ จากการรู้กำเนิดและพัฒนาการของสิ่งนั้นๆ 2) ประวัติศาสตร์สอนให้รู้จักตนเอง ในฐานะที่มนุษย์มีประวัติศาสตร์มนุษยชาติและของสังคมที่เล็กลง เช่น ประวัติศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้ได้ทราบวามมนุษย์สามารถทำอะไรได้และไม่สามารถทำอะไรได้ มนุษย์ทำอะไรมาแล้วภายใต้เงื่อนไขอะไรบ้าง 3) มนุษย์มีอดีตของตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอดีตเหล่านี้แม้ไม่ได้ผ่านการศึกษาในชั้นเรียนแต่มนุษย์ก็มีอยู่โดยอาศัยการบอกเล่าการอบรมสั่งสอน ประวัติศาสตร์สอนให้รู้จักอดีต และทำให้คนมีความรู้ทางประวัติศาสตร์ เข้าใจความคิดของคนอื่นๆในสังคมนั้นๆให้กระจ่างแจ้งขึ้น 4) ประวัติศาสตร์สอนวิธีคิดที่มีเหตุผลและวางอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และเน้นความสำคัญของการขจัดอคติ โดยรู้จักทำการตรวจสอบและวัดน้ำหนักความน่าเชื่อถือของหลักฐานการคิดอย่างเที่ยงธรรมและเป็นกลาง และ มีการแก้ปัญหาอย่างฉลาดเท่าที่จะทำได้นอกจากนี้คุณค่าประวัติศาสตร์ยังมีคุณค่าต่อศาสตร์อื่นๆที่สามารถนำมาประยุกต์ ได้เช่นกัน ทั้งนี้ในการศึกษายุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมจะต้องทำความเข้าใจประวัติศาสตร์อย่างลึกซึ้งเพื่อความคงอยู่และความงดงามของมนุษย์กับมรดกทางประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่า

ในการศึกษายุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพเป็นมรดกโลกได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิศร วงเวียน (2555) ทำการศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ซึ่งพบว่าอุปสรรคขาดการบูรณาการในการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ งบประมาณในการบริหารจัดการท่องเที่ยวและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เพียงพอ ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ขาดการวางแผนพื้นที่เฉพาะในการพัฒนา/อนุรักษ์เกาะเสม็ด และขาดหน่วยงานหลักหรือกลไกการประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่เกาะเสม็ดอย่างจริงจัง ซึ่งในปัญหาอุปสรรคของการยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพเป็นมรดกโลกยังถือว่าหน่วยงานภาครัฐยังขาดความชัดเจนในการดำเนินงานชี้แจงเรื่องแนวเขตแดนของอาณาเขตที่ชัดเจนของอุทยานเพื่อนำชี้แจงให้กับประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจและคลายข้อสงสัยเรื่องทับซ้อนของที่ดิน ถึงแม้ว่าจะมีการลงพื้นที่ทำประชาพิจารณ์กับประชาชนแต่ข้อมูลที่ประชาชนได้รับยังไม่มีมีความชัดเจนเพียงพอที่จะยอมรับได้ว่าพื้นที่ที่อาศัยอยู่จะไม่เกิดปัญหาในอนาคตเพราะยังไม่สามารถออกเอกสารสิทธิเป็นโฉนดได้จึงถือเป็นอุปสรรคที่รื้อการแก้ไขเพื่อความชัดเจนต่อไป

ดังนั้นทุกภาคส่วนต้องปรึกษาหารือและหาทางออกร่วมกันเพื่อความสำเร็จในการขึ้นทะเบียนอุทยานศรีเทพเป็นมรดกโลกโดยปราศจากข้อกังขาตั้งจากประชาชนและนำไปสู่ ความตระหนักและรักหวงแหนในทรัพยากรที่ทรงคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ตกทอดมาจากอดีตเพื่อรักษาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาหาความรู้ทางประวัติศาสตร์ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพเป็นมรดกโลกที่ได้ร่วมมือกันของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องของทุกหน่วยงานเพื่อเก็บรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าไว้ให้ท้องถิ่นและเป็นมรดกของคนทั้งชาติ แต่ติดอยู่กับปัญหาอุปสรรคเรื่องเขตแดน จากการวิจัยครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่ของภาครัฐที่ดำเนินการในการขึ้นทะเบียนอุทยานศรีเทพควรแจ้งให้ประชาชนรับทราบโดยมีเอกสารหนังสือที่ชี้แจงแนวเขตแดนของอุทยานอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันข้อท้วงติงจากประชาชน
2. หน่วยงานภาครัฐต้องมีการร่วมมือกันในการปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาทางออกร่วมกันและการแก้ไขปัญหาจะไปในทิศทางเดียวกัน
3. หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญในการขึ้นทะเบียนอุทยานศรีเทพเป็นมรดกโลกรวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักและหวงแหนช่วยกันดูแลรักษาในตัวอุทยานศรีเทพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งเป็นการวิจัยเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนอุทยานศรีเทพขึ้นเป็นมรดกโลก ดังนั้น หากมีการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปต้องศึกษาเกี่ยวผลกระทบที่ต่อสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นในเขตอุทยานหากได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก เพื่อเป็นแนวทางในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ของอุทยาน